

Để ngày càng hiện đại và thuận lợi

* CHẤN HƯNG (lược ghi)

Bài cuối: SỬ DỤNG PHẦN MỀM NGUỒN MỞ - GIẢI PHÁP HIỆU QUẢ

Để giúp Cần Thơ thực hiện tốt hơn nữa công tác cải cách hành chính và thực hiện "Chính phủ điện tử" (CPĐT), các chuyên gia, các nhà khoa học đã có những ý kiến đóng góp thiết thực trong triển khai "CPĐT" và dịch vụ công hiệu quả. Trong đó, đa số ý kiến đề xuất, khuyến nghị xoay quanh việc ứng dụng và phát triển phần mềm nguồn mở (PMNM) cho TP Cần Thơ...

*** TS. Nguyễn Trọng Đường, Vụ trưởng Vụ Công nghệ thông tin, Bộ Thông tin và Truyền thông: Ứng dụng và phát triển PMNM trong các cơ quan, doanh nghiệp nhà nước**

- Ở Việt Nam, việc ứng dụng CNTT trong cơ quan nhà nước thời gian qua có nhiều khởi sắc. Dịch vụ công tăng trưởng cả về số lượng và số địa phương triển khai với dịch vụ công mức độ 1, 2 chiếm đa số, gần 102.000 dịch vụ. Số lượng DVCTT mức độ 3 năm 2012 là 1.662 (tăng gấp đôi so với năm 2011) và số lượng DVCTT mức độ 4 năm 2012 là 9 (giảm 2 so với năm 2011).

PMNM có khá nhiều ưu điểm nổi bật về an toàn thông tin, giảm thời gian phát triển phần mềm, cải thiện chất lượng và giảm chi phí sở hữu phần mềm, giảm thiểu các vi phạm bản quyền. Đối với PMNM, người dùng có thể kiểm tra phần mềm gián điệp, vi-rút hay lỗ hổng bảo mật; đồng thời, có thể tùy biến hoặc sửa lại mã nguồn, để có những tính năng đáp ứng nhu cầu đặc thù. Vì vậy, việc ứng dụng và phát triển PMNM đã và đang trở thành một xu thế trên thế giới, đặc biệt trong khu vực công - nơi an toàn thông tin được coi trọng hàng đầu. Ở Việt Nam, tầm quan trọng của PMNM đã được Đảng và Nhà nước ta khẳng định thông qua việc ban hành nhiều văn bản pháp luật, chiến lược, kế hoạch, chương trình, đề án, nhằm đẩy mạnh ứng dụng và phát triển PMNM.

Các chuyên gia, nhà khoa học tham dự Hội thảo xây dựng và phát triển DVCTT mức độ 3 và phần mềm chuyên dùng tại Bộ phận "Một cửa" do Dự án Tăng cường tác động của cải cách hành chính ở TP Cần Thơ tổ

ứng dụng giải pháp trên máy chủ. Một số địa phương đã nghiên cứu, xây dựng lộ trình và bước đầu ứng dụng các giải pháp nguồn mở trên máy chủ khi triển khai các hệ thống CNTT. Chẳng hạn, tại tỉnh Bắc Giang, 16 cơ quan nhà nước trên địa bàn sử dụng Trang thông tin điện tử nguồn mở; 5 huyện, sở sử dụng phần mềm "Một cửa điện tử" nguồn mở. Tại tỉnh Quảng Nam, 90% Trang thông tin điện tử của các đơn vị thuộc tỉnh là PMNM; phần mềm trường học điện tử cũng được xây dựng trên nền nguồn mở. Hay tại TP Đà Nẵng đang triển khai Khung "CPĐT" trên nền nguồn mở...

Để từng bước thực hiện mục tiêu đẩy mạnh ứng dụng và phát triển PMNM, Bộ Thông tin và Truyền thông phối hợp với bộ, ngành liên quan đã xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ "Dự thảo Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy mạnh ứng dụng và phát triển PMNM trong các cơ quan, doanh nghiệp nhà nước" đẩy mạnh sử dụng PMNM trong hoạt động các cơ quan nhà nước như là một trong những giải pháp hiệu quả, để tăng cường an toàn thông tin, đảm bảo khả năng làm chủ, có thể tùy biến theo nhu cầu sử dụng, tránh lệ thuộc vào các nhà cung cấp độc quyền, khắc phục được vấn đề vi phạm bản quyền phần mềm, tiết kiệm tổng chi phí sở hữu phần mềm; đồng thời, thúc đẩy sự phát triển của ngành công nghệ phần mềm trong nước... Ứng dụng PMNM tại Việt Nam, đặc biệt ứng dụng PMNM trong xây dựng "Chính quyền điện tử" đang được các địa phương quan tâm ngày càng nhiều, hình thành xu hướng sử dụng PMNM mạnh mẽ, rộng khắp. Chính phủ, Bộ Thông tin và Truyền thông khẳng định quyết tâm, nhất quán chủ trương đẩy mạnh ứng dụng và phát triển PMNM trong cơ quan nhà nước, doanh nghiệp và cộng đồng xã hội...

*** TS Phạm Văn Tính, Trưởng khoa CNTT, Trường Đại học Nông Lâm TP Hồ Chí Minh: Lây kiến trúc mở làm định hướng chủ đạo**

- Từ góc nhìn CNTT, có thể nói, CPĐT là hệ thống phần cứng và phần mềm sử dụng Internet, mạng diện rộng và các phương tiện thông tin truyền thông khác để cung cấp các dịch vụ cho công dân, doanh nghiệp và cho bản thân các công chức của Chính phủ. Đối tượng phục vụ chính của hệ thống phần mềm CPĐT bao gồm: Khách hàng bên ngoài (công dân, doanh nghiệp) và khách hàng bên trong (công chức của Chính phủ). Hiện tại, về cơ bản tại các cơ quan công quyền của TP Cần Thơ mới chỉ có phần mềm Một cửa điện tử được áp dụng rộng rãi và có hiệu quả. Có thể nói, xây dựng và phát triển phần mềm cung cấp DVCTT và phần mềm chuyên dụng là điều tất yếu để hoàn thành phần mềm CPĐT.

Quá trình xây dựng và phát triển hệ thống phần mềm CPĐT có thể thực hiện theo 5 bước sau: Xây dựng kiến trúc mở cho toàn hệ thống các phần mềm không đồng nhất, khác nhau về công nghệ, nền tảng... cùng hoạt động được. Tuy nhiên, trong quá trình triển khai trên thực tế thì một số vấn đề lớn xuất hiện là các hệ thống phần mềm của các nhà sản xuất khác nhau, không hợp tác được với nhau. Xây dựng chuẩn mở dựa trên sự chuẩn hóa các ứng dụng để giải quyết vấn đề không tương thích nói trên, nhằm đảm bảo tất cả các hệ thống phần mềm CPĐT cùng hoạt động và hợp tác thông suốt. Lựa chọn và thống nhất các khung phần mềm tiêu biểu dùng cho phát triển các phần mềm CPĐT để nâng cao hiệu quả lập trình, đảm bảo tính tương thích cao, rút ngắn thời gian phát triển và nâng cấp, giảm chi phí sản xuất. Xây dựng nền tảng mở dùng chung cho phát triển phần mềm CPĐT. Các phần mềm CPĐT đều trở thành nguồn mở thực sự, có công bố mã nguồn và

xây dựng được cộng đồng lập trình viên rộng lớn để phát triển và hoàn thiện các ứng dụng CPĐT.

Tôi đề xuất TP Cần Thơ nên lấy kiến trúc mở làm định hướng chủ đạo trong xây dựng kiến trúc hệ thống các phần mềm CPĐT. Các phần mềm cần được thiết kế tuân thủ theo định hướng dịch vụ (SOA) dùng công nghệ Webservice để trao đổi dữ liệu. Lựa chọn các giải pháp công nghệ nguồn mở tiêu biểu, để phát triển các phần mềm CPĐT bao gồm phần mềm cung cấp DVCTT mức độ 3 và phần mềm chuyên dùng.

*** TS Trần Lương Sơn, Tổng Giám đốc Công ty VietSoftware: Một số DVCTT mức độ 3 đã sẵn sàng**

- Các khó khăn khi triển khai DVCTT mức độ 3 là công tác tuyên truyền về DVCTT trong thời gian qua chưa được quan tâm đúng mức; nhận thức về DVCTT còn chưa đầy đủ, vẫn giữ thói quen đến giao dịch trực tiếp với cơ quan nhà nước; cơ chế xác nhận người dùng có nhu cầu thực sự hay không. Internet chưa sẵn sàng cho người sử dụng kết nối mọi lúc, mọi nơi. Cần sự ủng hộ, quyết tâm vào cuộc của lãnh đạo cấp cao nhất của các đơn vị, với tầm nhìn chiến lược.

Tôi khuyến nghị thành phố nên định hướng kiến trúc mở, chuẩn mở và mã nguồn mở. Các cơ quan quản lý nhà nước cần có CTTĐT với đầy đủ thông tin về quy trình thực hiện dịch vụ và điều này hoàn toàn khả thi về công nghệ. Phát triển hệ thống liên thông kết nối giữa CTTĐT và phần mềm MCĐT cũng như phần mềm chuyên dùng khác. Sử dụng nền tảng công nghệ Liferay hiện đang phổ biến nhất trên thế giới.

Một số DVCTT mức độ 3 đã sẵn sàng và được khuyến nghị như: Đăng ký kinh doanh; cấp giấy phép thành lập chi nhánh, văn phòng đại diện; cấp giấy phép xây dựng; chứng chỉ hành nghề hoạt động xây dựng; giấy phép đầu tư; giấy đăng ký hành nghề y, dược; lao động, việc làm; cấp, đổi giấy phép lái xe; giải quyết khiếu nại, tố cáo; đăng ký tạm trú, tạm vắng và các dịch vụ đặc thù...